

VODNÍ DÍLA VERSUS STAVBY

VODNÍ DÍLA:

Vodní dílo je stavba – za stavbu se považují veškerá stavební díla bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání. Vodní dílo nemůže v žádném případě být stavbou jednoduchou ani drobnou, neboť to zákon č. 50/1976 Sb., v platném znění výslovně vylučuje.

Zákon definuje vodní díla jako stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměrňování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem.

Zákon v příkladném výčtu vodních děl pod písmenem **a) přehrady, hráze a jezy**, které jako vzdouvací stavby přehrazující koryta vodních toků a jejich údolí, dále **vodní nádrže**, které slouží k akumulaci vody a k řízení odtoku vody **a zdrže**, které v určitém úseku koryt vodních toků slouží k vzdouvání vodní hladiny pro dosažení požadovaného spádu, vzduť nebo hloubky vody. Vodní díla uvedená pod písmenem a) jsou stavby, které slouží (a tedy vyžadují povolení) k nakládání s povrchovými vodami.

Vodními díly uvedenými pod písmenem **b) jsou stavby, jimiž se upravují, mění nebo zřizují koryta vodních toků**, tedy dno a břehy koryta až po břehovou čáru. Uvedenými stavbami jsou především úpravy, změny nebo umělá koryta vodního toku, dále, za účelem stability a odolnosti koryta vodního toku, vegetační, nevegetační a kombinovaná opevnění, vodní části nábřežních zdí zejména v úsecích vodních toků v zastavěných územích a ve stísněných poměrech (podél pozemních komunikací). Mezi tato vodní díla patří i stavby spádových objektů jako jsou stupně, prahy a skluzy i stavby speciálních objektů jako jsou brody, shybky, propustky, schody na březích koryt vodních toků, náplavky, rybí útulky apod. Vodní díla, jimiž se upravují, mění nebo zřizují koryta vodních toků, uvedená pod písmenem b) neslouží (a tedy nevyžadují povolení) k nakládání s povrchovými vodami.

Vodní díla uvedená pod písmenem **c) jsou stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, stavby kanalizačních stok a kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací**. Médium ve vodovodních řadech je voda odebraná z povrchových vodních zdrojů nebo podzemních vodních zdrojů, tzv. surová (užitková) voda, respektive pitná voda po provedení standardních metod úpravy surové vody na vodu pitnou. Médium v kanalizačních řadech je podle druhu kanalizačního řadu buď voda odpadní nebo voda srážková, což je voda povrchová. Čistírny odpadních vod a vypustné objekty odpadních vod, ve kterých dochází k čištění a vypouštění odpadních vod do vod povrchových popř. podzemních slouží (vyžadují povolení) k vypouštění odpadních vod.

Další skupinou vodních děl uvedených pod písmenem **d) jsou stavby na ochranu před povodněmi**, mezi které patří především ochranné hráze, pobřežní hráze, ochranné zdi atd., které slouží pro ochranu pozemků i staveb před zaplavením při povodních. Tato vodní díla neslouží (a tedy nevyžadují též povolení) k nakládání s povrchovými vodami.

Mezi vodní díla zákon pod písmenem e) zařazuje i **stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování a odvodňování pozemků**.

Vodními díly jsou stavby uvedené pod písmenem **f**), **tj. stavby, které se k plavebním účelům zřizují v korytech vodních toků nebo na jejich březích**, tj. břehové úpravy, nábrežní zdi vodní části přístavů, plavební komory, včetně rejd, stavební části vyvazovacích a vodících zařízení, plavební kanály, plavební mosty, plavební zdvihadla, plavební tunely a lodní propustě atd.

Vodními díly, které zákon uvádí v příkladném výčtu pod písmenem **g**), **jsou stavby, které využívají vodní energie a energetický potenciál**. Jsou to především vodní části staveb průtočných, akumulčních a přečerpávacích vodních elektráren, které využívají vodní energie k výrobě elektrické energie a dále vodní části staveb, které využívají vodní energie přímo k pohonu strojů a zařízení. Vodními díly jsou stavby získávající tepelnou energii povrchových nebo podzemních vod pro její další využití. Tato vodní díla slouží (a tedy vyžadují povolení) též k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.

Dalšími vodními díly, která uvádí zákon v příkladném výčtu pod písmenem **h**), **jsou stavby některých odkališť**. Stavba odkaliště se sestává z objektu hrázového systému (základní hráze a zvyšovací hráze), objektů dělicí hráze, objektu vlastní nádrže, objektu odběrných zařízení odsazené vody, objektů čerpací stanice postřiku, objektů záchytných příkopu, atd.

Mezi stavby uvedené pod bodem **i**) **stavby sloužící k pozorování stavu povrchových nebo podzemních vod**, tj. stavby, které svým účelem slouží zejména k měření hladiny, průtoků a jakosti povrchové vody ve vodních tocích. Jedná se o pevné měrné profily, osazené měrnými přelivy, limnigrafy, manometrickými hladinoměry, atd. K pozorování stavu podzemních vod slouží především pozorovací objekty určené ke sledování kolísání hladiny jakosti podzemní vody (studny, vrty, pozorovací sondy, apod.), popřípadě zkoušené objekty, na kterých se provádí hydrodynamické zkoušky.

Vodním dílem jsou pod písmenem **j**) uvedeny **studny**. Jedná se o všechny studny (šachtové kopané, šachtové spouštěné, šachtové s radiálními sběrači, trubní – vrtané – studny).

Vodními díly ve smyslu vodního zákona jsou i stavby k hrazení bystřin nebo strží, pokud lesní zákon nestanoví jinak. Dále lze do pod písmeno **l**) **jiné stavby potřebné k nakládání s vodami povolovanému podle § 8** zahrnout rybí přechody, vodní části staveb pro chov ryb, vodní drůbeže, popř. jiných vodních živočichů, náhony, odpady, stavby sloužící k převodům povrchových vod (kanály, štoly, žlaby, potrubí) atd.

STAVBY:

Za vodní díla se podle zákona o vodách nepovažují jednoduchá zařízení mimo koryta vodních toků na jednotlivých pozemcích a stavbách k zachycení vody a k ochraně jednotlivých pozemků a staveb proti škodlivým účinkům povrchových nebo podzemních vod, jako i jednoduchá zařízení mimo koryta vodních toků k akumulaci odpadních vod (žumpy) a vodovodní a kanalizační přípojky. Za vodní díla se také nepovažují průzkumné hydrogeologické vrty a další zařízení realizovaná v rámci geologických prací. V pochybnostech o tom, zda jde o vodní dílo, rozhodne místně příslušný vodoprávní úřad-